

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова)

другого рівня вищої освіти за спеціальністю

014 Середня освіта (Мова і література (російська))

Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта

(Мова і література (англійська))

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено вченою радою

Сумського державного

педагогічного університету

імені А. С. Макаренка

(протокол № 10 від 27.04.2020)

Голова вченої ради

Ректор

Ю. О. Лянной

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова)
другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (російська))
Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання
 Протокол № 8 від 27 лютого 2020 р.

Завідувач кафедри _____ І. Б. Іванова

27 лютого 2020 р.

Освітня програма розглянута на засіданні кафедри практики англійської мови
 Протокол № 10 від 18 лютого 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Л. І. Ключко

18 лютого 2020 р.

Ухвалено навчально-методичною комісією факультету іноземної та слов'янської філології
 Протокол № 8 від 16 квітня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
 факультету іноземної та слов'янської філології _____ О. М. Семенов

Перший проректор _____ Л. В. Пшенична

Начальник центру забезпечення якості вищої освіти _____ М. М. Ячменик

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова) підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (російська)). Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка розроблена та внесена кафедрою російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання й кафедрою практики англійської мови Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Розробники:

Пахненко Ірина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Іванова Ірина Борисівна – кандидат педагогічних наук, професор кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Телстова Світлана Григорівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Савченко Зоя Валентинівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Коробова Юлія Володимирівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри практики англійської мови Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Коник Лідія Миколаївна – учитель зарубіжної літератури та російської мови вищої категорії, старший учитель Миколаївської спеціалізованої школи І–ІІІ ступенів Миколаївської селищної ради Білопільського району;

Рожок Тетяна Ігорівна – магістрант факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Рецензенти:

Біденко Лариса Валентинівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки іноземних громадян СумДУ;

Собаєва Маргарита Петрівна – учитель російської мови та зарубіжної літератури вищої категорії, старший учитель КУС ЗОШ І–ІІІ ступенів № 18 Сумської міської ради.

1. Профіль освітньо-професійної програми Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова)

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка Факультет іноземної та слов'янської філології Кафедра російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання; кафедра практики англійської мови
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: магістр. Кваліфікація: Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Мова і література (російська)). Вчитель російської мови і зарубіжної літератури профільної школи. Вчитель англійської мови.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова) другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (російська)). Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	Другий (магістерський) рівень: НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Перший рівень вищої освіти. Наявність ОКС «Бакалавр», ОКС «Спеціаліст». Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка»
Мова(и) викладання	Українська, російська, англійська мови.
Термін дії освітньої програми	Програма введена з 1 вересня 2020 року, термін дії – до впровадження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (російська)). Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців – учителів російської мови та зарубіжної літератури, учителів англійської мови, які володіють інтегральною компетентністю, системою загальних і фахових компетентностей, необхідних для успішного здійснення професійної діяльності та проведення наукового дослідження, що характеризується невизначеністю умов та вимог.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (російська)). Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)).

	<p>Програма є міждисциплінарною. Загальна кількість кредитів ЄКТС – 90, загальний обсяг – 2700 годин. Програма передбачає такі компоненти:</p> <p>1) обов'язкові дисципліни (46 кредитів ЄКТС, 1380 год.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – цикл загальної підготовки (6 кредитів ЄКТС, 180 год.); – цикл професійної підготовки (40 кредитів ЄКТС, 1200 год.); <p>2) дисципліни вільного вибору (23 кредити ЄКТС, 690 год.);</p> <p>3) практична підготовка (9 кредитів ЄКТС, 270 год.);</p> <p>4) підсумкова атестація (12 кредитів ЄКТС, 360 год.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовка та захист кваліфікаційної роботи (10 кредитів ЄКТС, 300 год.); – кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її навчання (2 кредити ЄКТС, 60 год.).
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: освітній процес у загальноосвітніх закладах, пов'язаний з викладанням російської та англійської мов, зарубіжної літератури; сучасні технології навчання; організація науково-педагогічного дослідження.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: основні питання філософії освіти; актуальні питання інноваційного розвитку освіти, психології освіти; інформаційні технології в освіті; сучасні теоретичні засади російської, англійської мови; особливості сучасного літературного процесу; актуальні питання методики викладання російської, англійської мови, зарубіжної літератури; методологія наукового пізнання.</p> <p>Методи, методики та технології: традиційні та інноваційні методи навчання; загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу мовних та мовленнєвих референтів, літературного твору; інформаційно-комунікаційні технології, освітні технології та методики формування загальних і фахових компетентностей.</p> <p>Інструменти та обладнання: технічні засоби навчання (комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання, обладнання лінгафонного кабінету тощо); мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; використання бази загальноосвітніх закладів для проведення виробничої (педагогічної) практики.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма підготовки магістрів. ОПП зорієнтована на підготовку здобувачів до професійно-педагогічної та науково-дослідницької діяльності. Програма націлена на інтеграцію теоретичної фахової підготовки в галузі методики навчання російської, англійської мови, зарубіжної літератури й російської та англійської філології з науковою й практичною діяльністю (підготовка та захист кваліфікаційної роботи, проходження виробничої (педагогічної) практики). Програма орієнтує магістрантів на сучасні вимоги до праці вчителя, створення власного досвіду викладання філологічних дисциплін.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Загальна вища освіта в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Основний фокус програми – підготовка фахівців</p>

	<p>магістерського рівня зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (російська)). Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), які можуть виконувати обов'язки вчителя російської, англійської мов, зарубіжної літератури.</p> <p>Акцент робиться на здобутті компетентностей у галузі освіти, що обумовлює визначену зайнятість та можливість подальшої освіти, кар'єрного зростання.</p> <p>Ключові слова: освіта, магістр освіти, учитель, російська мова, англійська мова, зарубіжна література.</p>
Особливості програми	<p>Освітньо-професійна програма є міждисциплінарною. Вона ґрунтується на сучасних наукових знаннях з педагогіки, психології, філології, методики викладання мов і літератури; характеризується збалансованістю складу обов'язкових дисциплін циклу загальної та професійної підготовки; має компетентнісну спрямованість. Програма забезпечує формування індивідуальної стратегії навчання здобувачів за рахунок дисциплін вільного вибору й практичну підготовку магістрантів, пов'язану із проходженням виробничих (педагогічних) практик в загальноосвітніх закладах, та передбачає виконання й публічний захист кваліфікаційної роботи. Успішне завершення програми забезпечить здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, формування здатності вирішувати типові та нестандартні професійні завдання в галузі педагогіки, філології та суміжних спеціальностей, а також можливість навчання за ОП третього рівня вищої освіти (доктор філософії).</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Магістр середньої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (російська)), додаткової предметної спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) підготовлений до навчально-виховної, науково-методичної, організаційної діяльності в системі освіти України відповідно до отриманої кваліфікації.</p> <p>Фахівець здатний виконувати професійні роботи відповідно до класифікатора професій ДК 003:2010 та Закону України «Про освіту»: КОД КП 2320, КОД ЗКПШТР 25157 – вчитель закладу загальної середньої освіти; КОД КП 2320, КОД ЗКПШТР 24420 – викладач професійного навчально-виховного закладу.</p>
Подальше навчання	<p>Навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за цією або суміжною галуззю знань; набуття кваліфікації за іншими спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітньо-професійною програмою передбачено студентоцентроване, компетентнісно- та проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання на основі особистісно-орієнтованого, індивідуально-творчого, комунікативно-</p>

	<p>діяльнісного, практикоорієнтованого, праксеологічного та андрагогічного підходів.</p> <p>Форми навчання: аудиторні (лекції, лабораторні, семінарські, практичні заняття), позааудиторні (консультації (групові та індивідуальні) з викладачами, самостійна робота, індивідуальна науково-дослідна діяльність, підготовка та захист кваліфікаційної роботи, виробничі (педагогічні) практики в загальноосвітніх закладах).</p> <p>Методи навчання: інформаційно-пізнавальні (пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладу матеріалу, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький), практичні (оперативні, аналітичні, комунікативні); інтерактивні технології (вебінари, тренінги, презентації, ділові ігри), дистанційні освітні технології.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованої на досягнення запланованих результатів навчання за освітньо-професійною програмою.</p> <p>Види контролю: поточний, тематичний, підсумковий, контроль самостійної роботи студентів, самоконтроль.</p> <p>Форми контролю: письмове й усне опитування, заліки, екзамени, тестування, презентації результатів виконання індивідуальних аналітичних та творчих завдань, колоквиуми, звіт з виробничої (педагогічної) практики, публічний захист кваліфікаційної роботи, кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її навчання.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні завдання й комплексні проблеми в галузі філологічної освіти та науки в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає глибоке переосмислення й удосконалення наявних і набуття нових цілісних знань та навичок інноваційного характеру, проведення власного наукового дослідження та характеризується невизначеністю умов та вимог.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання та розуміння специфіки професії, професійних прав і обов'язків, предметної галузі.</p> <p>ЗК 2. Здатність використовувати знання сучасних проблем науки в професійній діяльності, критично осмислювати основні світоглядні теорії, принципи.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та інтерпретації інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності й навчанні, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою.</p> <p>ЗК 5. Здатність до рефлексії, професійної та особистісної самоосвіти, проектування подальшого освітнього маршруту</p>

	<p>та професійної кар'єри.</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного, аналітичного мислення, генерування нових ідей.</p> <p>ЗК 7. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію державною, російською та іноземною (англійською) мовами, правильно будувати своє усне та писемне мовлення.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати автономно та в команді (професійній, науковій), керуватися принципами діалогу й співпраці.</p> <p>ЗК 9. Здатність діяти свідомо та відповідально на основі принципів професійної етики, дотримуватись правил академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 10. Здатність цінувати, толерантно сприймати різноманітність думок та мультикультурність, працювати в міжнародному форматі.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність демонструвати новітні концептуальні та методологічні знання в галузі освіти, філології, методики викладання філологічних дисциплін у загальноосвітніх закладах; усвідомлювати вплив сучасних психолого-педагогічних, дидактичних, лінгвістичних, літературознавчих парадигм на методику викладання фахових дисциплін.</p> <p>ФК 2. Здатність оперувати основними поняттями філософії освіти, психолого-педагогічних, лінгвістичних, літературознавчих дисциплін, вільно користуватися спеціальною термінологією.</p> <p>ФК 3. Здатність ефективно застосовувати теоретичні фахові знання під час організації процесу вивчення філологічних дисциплін у загальноосвітніх закладах з урахуванням традиційних настанов та новітніх тенденцій у шкільній освіті.</p> <p>ФК 4. Здатність організовувати навчально-виховний процес як педагогічну взаємодію його учасників, спрямовану на розвиток учнів; забезпечувати сприятливий психологічний клімат у педагогічному та учнівському колективах.</p> <p>ФК 5. Готовність до систематизації, узагальнення та розповсюдження передового методичного досвіду (вітчизняного та зарубіжного) в професійній сфері, усвідомленого створення свого особистого досвіду викладання лінгвістичних та літературознавчих дисциплін.</p> <p>ФК 6. Розуміння зв'язку між саморозвитком мови та змінами в соціумі, які стимулюють мовні процеси; здатність критично оцінювати мовні зміни, вибирати з урахуванням сучасних тенденцій мовний варіант, який є адекватним умовам тексту, що продукується.</p> <p>ФК 7. Здатність сприймати художню літературу як важливу складову світової культури в цілому, розуміти її гносеологічну та естетичну роль у процесі виховання сучасної молоді.</p> <p>ФК 8. Здатність до педагогічної інтерпретації художнього твору в суспільно-історичному, культурно-цивілізаційному,</p>

	<p>індивідуально-авторському контексті.</p> <p>ФК 9. Здатність доцільно використовувати мовні ресурси при створенні усних і письмових висловлювань державною, російською, іноземною (англійською) мовами в різних ситуаціях спілкування.</p> <p>ФК 10. Готовність до здійснення наукового дослідження за допомогою сучасних методів науки, здатність розвивати й удосконалювати рівень володіння методологією наукових досліджень методичного й філологічного характеру.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання	<p>ПРЗ 1. Знання та розуміння шляхів інноваційного розвитку сучасної системи освіти України в умовах реформаційних перетворень.</p> <p>ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічну характеристику сучасного стану освіти в Україні та за кордоном.</p> <p>ПРЗ 3. Знання психологічних, педагогічних та інших чинників, що впливають на процес навчання сучасних школярів, структуру педагогічних здібностей та шляхи їх формування в учнів.</p> <p>ПРЗ 4. Поглиблені знання системи викладання російської, англійської мови, зарубіжної літератури в закладах освіти (в базовій і профільній школі); знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних, для успішної організації навчально-виховного процесу.</p> <p>ПРЗ 5. Усвідомлення актуальних проблем сучасної мовної та літературної освіти.</p> <p>ПРЗ 6. Знання закономірностей розвитку мови, особливостей її функціонування, основних процесів у становленні та закріпленні сучасної літературної норми, тенденцій розвитку системи російської літературної мови ХХ – ХХІ ст.</p> <p>ПРЗ 7. Поглиблені знання провідних тенденцій розвитку сучасного літературного процесу, специфіки його перебігу в культурному контексті, змісту естетичних теорій, напрямів, течій, жанрово-стильового розмаїття; знання проблем сучасного літературознавства.</p> <p>ПРЗ 8. Поглиблені знання іноземної (англійської) мови для використання в професійній сфері й науковій комунікації.</p> <p>ПРЗ 9. Знання методології, технології наукових досліджень у галузі філології, методики викладання російської мови та зарубіжної літератури.</p> <p>ПРЗ 10. Знання правил академічної риторики, полемічного мистецтва, культури наукової російської та англійської мов.</p>
Уміння	<p>ПРУ 1. Уміти узагальнювати, інтегрувати знання з різних галузей для вирішення проблемних теоретичних і практичних завдань мовної та літературної освіти, професійно інтерпретувати актуальні питання методики.</p> <p>ПРУ 2. Уміти застосовувати методологічну компетентність, основні положення філософських теорій до дослідження й вирішення професійних (освітніх і наукових) проблем.</p>

	<p>ПРУ 3. Уміти визначати шляхи формування та розвитку інтелектуально-емоційної сфери особистості учня, його пізнавально-розумових здібностей, індивідуально-психологічних особливостей та спеціальних навчальних умінь.</p> <p>ПРУ 4. Уміти моделювати навчально-виховний процес та його елементи, прогнозувати перспективи розвитку певного методичного явища, діагностувати можливі помилки школярів та труднощі в засвоєнні програмного матеріалу, на основі чого здійснювати оптимальний вибір методів і прийомів навчання.</p> <p>ПРУ 5. Уміти проектувати й проводити різні види занять з урахуванням індивідуально-вікових особливостей учнів, інноваційних освітніх технологій, досвіду творчо працюючих педагогів.</p> <p>ПРУ 6. Уміти правильно кваліфікувати найбільш значущі зміни в різних підсистемах сучасної російської літературної мови останніх десятиліть, визначати причини цих змін; уміти аналізувати мову в контексті сучасних тенденцій.</p> <p>ПРУ 7. Уміти розглядати творчість письменника в контексті сучасного літературного процесу; аналізувати художні твори в історико-культурному, ідейному, жанрово-стильовому аспектах; характеризувати ідіостиль письменника; визначати національну своєрідність і загальнокультурну значущість творів світової літератури.</p> <p>ПРУ 8. Уміти визначати шляхи реалізації концептуальних засад вивчення літературного твору в сучасній школі.</p> <p>ПРУ 9. Використовувати англійську мову (з урахуванням її фонетичних, лексико-граматичних, стилістичних та прагмалінгвістичних особливостей) в усній та письмовій формі в різних комунікативних ситуаціях.</p> <p>ПРУ 10. Створювати тексти професійного змісту державною, російською, англійською мовами; редагувати, реферувати, анотувати тексти; здійснювати переклад з російської на англійську мову й навпаки.</p> <p>ПРУ 11. Уміти планувати, організовувати, здійснювати, презентувати наукове дослідження методичного та філологічного спрямування із застосуванням сучасних методик і технологій, зокрема інформаційних, дотримуватися вимог академічної доброчесності; впроваджувати результати власних досліджень в практичну діяльність.</p>
<p>Комунікація</p>	<p>ПРК 1. Здатність до вільного спілкування державною, російською, англійською мовами в професійній (освітній, науковій) та соціальній діяльності.</p> <p>ПРК 2. Здатність до компетентної участі в різних формах навчально-педагогічної, наукової комунікації.</p> <p>ПРК 3. Здатність знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії в учнівському, студентському, науковому, професійно-педагогічному колективах та з представниками інших професійних груп різного рівня; реалізовувати ефективні стратегії існування людини в умовах сучасного</p>

	<p>мультикультурного середовища.</p> <p>ПРК 4. Забезпечувати толерантну міжкультурну комунікацію, використовуючи мови міжнародного спілкування – англійську, російську.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРА 1. Усвідомлювати соціальну значущість обраної професії та спеціальності, нести відповідальність за якість і результати власної професійної та суспільної діяльності.</p> <p>ПРА 2. Здатність прогнозувати, адекватно оцінювати професійно та особистісно значущі проблеми й складності, пропонувати оптимальні шляхи їх вирішення із застосуванням нестандартних та інноваційних підходів.</p> <p>ПРА 3. Уміти критично оцінювати власну навчальну, професійну (освітню, наукову) діяльність, будувати й втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення з високим рівнем автономії.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова), є штатними співробітниками СумДПУ імені А. С. Макаренка, мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності. Усі викладачі відповідних кафедр проходять підвищення кваліфікації кожні п'ять років. Керівник проектної групи ОП та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності на другому рівні вищої освіти.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Наявна матеріально-технічна база відповідає ліцензійним умовам і дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за ОП Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова). У навчальному процесі використовуються: навчальні приміщення для проведення лекційних та практичних занять, аудиторії, оснащені сучасним мультимедійним обладнанням, спеціалізовані кабінети російської мови, зарубіжної літератури, англійської мови, де акумулюються наукові та навчальні видання, необхідні для самостійної роботи студентів, спеціалізовані комп'ютерні класи з якісним програмним забезпеченням, лінгафонний кабінет, бібліотека, читальний зал. Студенти мають необмежений відкритий доступ до Інтернет-мережі. Навчальний процес забезпечується обладнанням та матеріалами у відповідності до вимог навчальних планів і програм навчальних дисциплін, що створює умови для ефективної пізнавально-практичної та дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти й набуття ними загальних і фахових компетентностей.</p> <p>Наявна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, пандуси, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, басейн, медпункт, психологічна служба) відповідає</p>

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>ліцензійним вимогам.</p> <p>Навчальний процес забезпечений робочими програмами навчальних дисциплін, виробничих (педагогічних) практик, підручниками, посібниками, довідниками, словниками, навчально-методичними матеріалами, а також фаховими періодичними виданнями за профілем підготовки студентів. Навчально-методичне забезпечення дисциплін включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інструктивні матеріали до лекцій; – методичні вказівки та рекомендації щодо виконання практичних завдань; зразки їх виконання (за потреби); – дидактичні матеріали для організації самостійної роботи студентів; – пакети контрольних завдань для оцінювання рівня знань студентів, проведення поточного та підсумкового контролю; – методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційних робіт; – ілюстративні матеріали, комп'ютерні презентації (за потреби) тощо. <p>Додатково використовуються авторські розробки (методичні рекомендації, посібники) викладачів, електронні навчальні курси з можливістю дистанційного навчання. Впроваджена система дистанційного навчання Moodle. Забезпечений доступ до матеріалів електронного репозитарію університету.</p> <p>Офіційний веб-сайт (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності, інформацію про навчальну, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, розклад консультацій викладачів кафедри тощо.</p> <p>Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний та зручний постійний доступ до робочих програм та інших інструктивно-методичних матеріалів навчальних дисциплін, а також до електронних інформаційних ресурсів у бібліотеці університету.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Підготовка магістрів здійснюється за кредитно-трансферною системою.</p> <p>Право на участь здобувачів вищої освіти в програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване:</p> <p>1) на підставі укладених договорів із: Глухівським національним педагогічним університетом імені О. П. Довженка (від 24.01.2018 р.); Харківським національним педагогічним університетом імені Г. С. Сковороди (від 02.01.2020 р.); Ніжинським державним університетом імені М. В. Гоголя (від 22.02.2018 р.), Криворізьким державним педагогічним університетом (від 2.02.2020 р.), Уманським державним педагогічним університетом імені П. Г. Тичини (від 17.01.2018 р.), Південноукраїнським національним педагогічним</p>

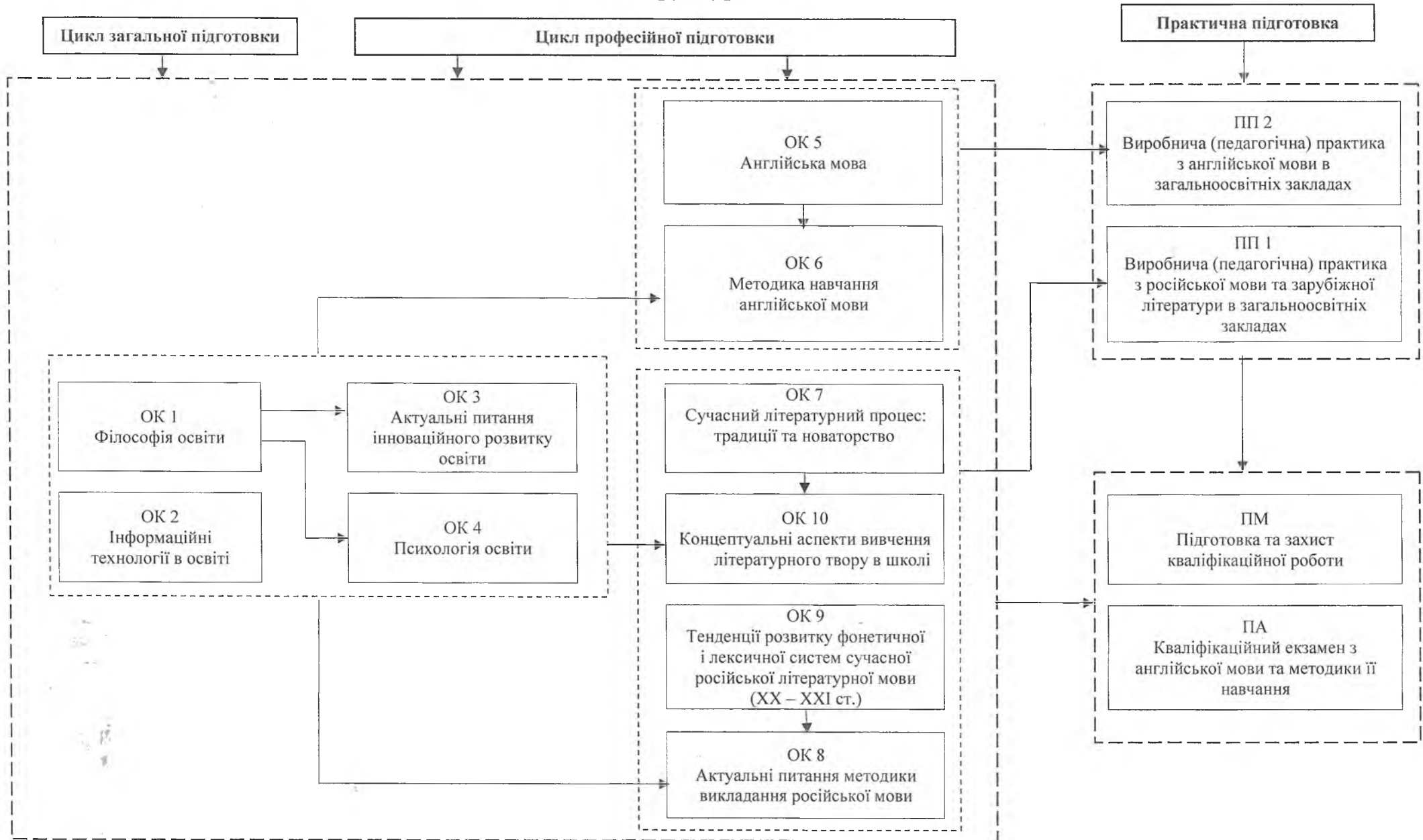
	університетом імені К. Д. Ушинського (від 09.12.2016 р.); 2) із власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване: 1) на підставі участі в програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод; 2) із власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно з ліцензією передбачається підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства, яка здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на першому рівні вищої освіти іноземних громадян і має самостійний завершений характер.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код п/а	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Філософія освіти	3	Залік
ОК 2	Інформаційні технології в освіті	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу загальної підготовки:		6 (180 годин)	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 3	Актуальні питання інноваційного розвитку освіти	3	Залік
ОК 4	Психологія освіти	3	Залік
ОК 5	Англійська мова	14	Екзамен, залік
ОК 6	Методика навчання англійської мови	3	Залік
ОК 7	Сучасний літературний процес: традиції та новаторство	5	Екзамен
ОК 8	Актуальні питання методики викладання російської мови в загальноосвітніх закладах	4	Екзамен
ОК 9	Тенденції розвитку фонетичної і лексичної систем сучасної російської літературної мови (XX – XXI ст.)	4	Залік
ОК 10	Концептуальні аспекти вивчення літературного твору в школі	4	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу професійної підготовки:		40 (1200 годин)	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		46 (1380 годин)	
2. Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибірових компонент:		23 (690 годин)	
3. Практична підготовка			
ПП 1	Виробнича (педагогічна) практика з російської мови та зарубіжної літератури в загальноосвітніх закладах	4,5	Залік
ПП 2	Виробнича (педагогічна) практика з англійської мови в загальноосвітніх закладах	4,5	Залік
Загальний обсяг компоненту практична підготовка:		9 (270 годин)	
Підсумкова атестація			
ПМ	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	10	Захист
ПА	Кваліфікаційний екзамен із англійської мови та методики її навчання	2	Екзамен
Загальний обсяг компоненту підсумкова атестація:		12 (360 годин)	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90 (2700 годин)	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Кожен із трьох семестрів закінчується складанням заліково-екзаменаційної сесії. Перелік заліків та екзаменів кожної екзаменаційної сесії визначений навчальним планом. У третьому семестрі магістранти проходять виробничу (педагогічну) практику з російської мови, зарубіжної літератури, англійської мови в загальноосвітніх закладах, що завершується заліком із виставленням відповідної оцінки.

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова) проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та усного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її навчання.

Кваліфікаційна робота виконується протягом усього періоду навчання й завершується у визначений навчальним планом час – 5 тижнів після проходження виробничої (педагогічної) практики. Робота повинна бути самостійною, логічно завершеною та пов'язаною з вирішенням науково-дослідних завдань професійної діяльності. Під час виконання кваліфікаційної роботи студенти мають продемонструвати свою здатність використовувати отримані знання, уміння та сформовані загальні й фахові компетентності при вирішенні професійних завдань у контексті здійснюваного дослідження, обґрунтовано обирати шляхи досягнення поставленої мети, науково аргументувати й захищати власну точку зору. Захист кваліфікаційної роботи в обов'язковому порядку передбачає оцінку рівня мовленнєвої культури випускника.

Під час усного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її навчання здобувачі мають продемонструвати сформовану іншомовну комунікативну компетентність, уміння правильно використовувати систему мовних, мовленнєвих, стилістичних норм сучасної англійської мови, здатність професійно та самостійно вирішувати завдання методичного характеру.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Мова і література (російська)). Вчитель російської мови і зарубіжної літератури профільної школи. Вчитель англійської мови.

Атестація здійснюється відкрито й публічно.

